(Islam i životni stil (3

Islamski način života ne posmatra odvojenim lični i društveni angažman. Svaki oblik čovjekovog ponašanja treba da bude zasnovan na islamskom svjetonazoru, bilo u društvu ili privatnom prostoru. Vjerski svjetonazor na kojem je zasnovan islamski stil življenja temelji se na vjerovaju u Jednog Boga, vjerovanju u budući svijet i vjerovanju u Božije poslanike, što čovjeku daje odgovore na sva životna pitanja. Ko je Stvoritelj svega? Gdje je kraj života? Na koji način možemo najbolje živjeti? Definicija vjerskog svjetonazora života je zasnovana na mnogobrojnim funadmentima od kojih ćemo neke spomenuti u današnjoj emisiji. Svakako da je jedan od fundamenata vjerovanje u nevidljivi svijet. U rečenici "onima koji u nevidljivi svijet budu vjerovali", riječ "gajb" je jedna riječ umjesto nekoliko riječi. To znači vjerovanje u Boga, vjerovanje u svojstva Božija, i vjerovanje u nevidljivu pomoć u određenim uslovima. Šta znači gajb, koja je razlika između vjernika i nevjernika? Gajb znači sakriven, tajan. Opet nije jasno. Sakriven od čega? Sada, za nas koji se nalazimo u ovom prostoru, za nas je skriveno ono što je iza ovog zida. Ako vjerujemo u to što se dešava iza ovog zida, da li je to vjerovanje u gajb? Ako nas sada pitaju, na primjer, šta je na dubini od 500 metara ispod ove zemlje na kojoj sjedimo? Skriveno je, i ne znamo. A ako znamo, da li je to vjerovanje u nevidljivi svijet? Ne. Sutra je skriveno od nas. Da li je, ako vjerujemo u događaje koji će se sutra desiti, i od sada ih predvidimo, i vjerujemo u to što će se dogoditi, i to vjerovanje u nevidljivi svijet? Ne, čak je prošlost od nas skrivena. Da li je vjerovanje u prošlost vjerovanje u gajb? Ne. Onda šta znači vjerovanje u nevidljivi svijet? Šta je vjerovanje u sakriveno? Šta je skrivenost? Ovdje morate da obratite pažnju. U ovom svijetu postoje neke stvari koje naša čula, čulo sluha, vida, dodira, mirisa i okusa ne opažaju. Neki ljudi kažu da imamo veći broj čula, ali su iste vrste. Sada, ono iza ovog zida je od nas skriveno, ali postoji mogućnost za nas da našim očima vidimo šta se događa iza ovog zida. Znači, to ne može da bude sakriveno od našeg oka, naše oči mogu to da vide. Naše uši imaju mogućnost da čuju neke stvari, ili naše čulo okusa može da ih okusi, naše čula mirisa može da to omiriše. Ove stvari se nazivaju svjedočenja, znači stvari koje čovjek može da shvati svojim osjetilima. Imamo jednoslojna čula koja su ugrađena na površini naših tijela. I životinje ih imaju u istoj toj mjeri. Znači, čula koja mi imamo, imaju i životinje, i možda

su neka od ovih čula u životinjama oštrija nego kod nas. Vid nekih životinja je oštriji od čovjekovog vida. Sluh mnogih životinja, na primjer, psa, je osjetljiviji od sluha čovjeka; čulo mirisa neke životinje, kao npr. mrava, onog slabog mrava, je mnogo osjetljivije od čovjekovog. Ako stavite jednu posudu sa mesom na sto i ako vaše oči to ne vide, kad uđete u sobu ne možete da znate da se toliko meso nalazi u sobi. Ali mrav, sa svojim čulom mirisa, može to mnogo preciznije da shvati. To nazivamo čulima. Kažu da se ono što čovjek može putem svojih čula da shvati ne ubraja se u gajb, to su vidljive stvari. Sa ovakvim čulom ja shvatam događaje. Znači, mogu svojim očima da vidim oblik koji će imati sutra. Hranu koja će biti spremljena za sutra, mogu da okusim svojim čulom okusa. Zato to nisu nevidljive stvari. Po Kur'anu, to su svjedočenja. Šta je onda nevidljivi svijet? Nevidljivi svijet je da čovjek prizna i ispovijeda da u svijetu postojanja postoji stvarnost koju on sa svojim čulima ne može da osjeti, čak i ako bi bio ovdje prisutan. Moje čulo vida, sluha, okusa i mirisa, ne shvataju te stvari. Znači, ja o sebi sudim tako da su ova čula, koja posjedujem, veoma, veoma ograničena, i data su mi radi ostvarivanja kontakta sa spoljnim svijetom. Zašto ja uopće imam oči? Zato da bih, kada hoću, uspostavio kontakt sa ovim svijetom, preko boja i figura, i da bih našao svoj put. I to je sve. Zašto su mi date uši? Zato što postoje drugi talasi, zvani zvuci, koje mogu da shvatim posredstvom ušiju. Stoga, kada u ovom svijetu hoću da izvršim svoje poslove, moram imati uši i druga čula. Da li su ova čula koje posjedujem, instrumenti pomoću kojih shvatam sve ono što postoji u svijetu, i ako nešto ne osjetim svojim čulima, ne moram ni da ga prihvatim? Ne, to je greška. Najveća greška koju čovjek čini u svom životu, i daje joj naučni oblik je ta što misli da su čula koja ima sve na svijetu i u prirodi, te da sve što postoji u ovom svijetu mora da otkrije pomoću njih. Zbog toga, ako nešto ne shvati svojim čulima, on to mora da negira i kaže da ne postoji. Inače kada bi to postojalo, ja bih ga dodirnuo svojom rukom, vidio očima, čuo ušima, ili ga osjetio čulom okusa. Sve stvari u koje čovjek mora da vjeruje, Kur'an je objasnio riječju gajb, tj. vjerovanje u to da postoje istine i stvarnost koje su van granica naših čula. Kako ja mogu da shvatim njihovo postojanje? Čovjeku su pokazani drugi putevi, dati su razlozi putem kojih čovjek može da prihvati nevidljivi svijet. Naravno, i tu postaje jasno da značenje onoga što Kur'an kaže: "da su mumini oni koji vjeruju u nevidljivi svijet", nije to da za svaku stvar, za koju nam kažu da je u skrivenom obliku, mi kažemo da smo vjernici, pa je prihvatamo. Jedan od fundamenata svjetonazora koji utječu na čovjekov život je povezanost dunjaluka i ahireta. Uočili smo da između vjerovanja i dobrih djela s jedne strane i bliskosti Allahu i ahiretskim blagodatima s druge strane, a isto tako između nevjerovanja i grijeha s jedne i udaljenosti od Boga i lišenosti od vječnih blagodati s druge strane postoji direktna povezanost. Također, između vjerovanja i dobrih djela sa ahiretskim patnjama i nevjerovanja i grijeha sa vječnim

blagodatima važi oprečan odnos. U vezi s principom ovog odnosa u Kur'anu nema nikakve sumnje ili dileme, tako da je njihovo negiranje ravno negiranju Kur'ana. Međutim u vezi s ovim veoma važnim principom postavljaju se pitanja koja trebaju biti razjašnjena. Poput: da li je spomenuta relacija istinska i uspostavljena stvaranjem ili je pak izričito slijedi konvenciju i sporazum? Kakva relacija postoji između vjerovanja i dobrih djela kao i između nevjerovanja i grijeha? Da li između samih djela, dobrih i loših, postoji neka vrsta djelovanja i međusobnog utjecanja?

Kao što je već više puta opetovano veza između dunjalučkih djela i ahiretskih blagodati ili kazne nije iz kategorije materijalnih i konvencionalnih relacija i ista se ne može komentirati i objašnjavati kroz prizmu fizičkih, hemijskih i inih zakona. Čak je i predodžba da se utrošena energija u ljudskim djelima materijalizira na temelju mišljenja o pretvaranju materije i energije jedno u drugo tako da se oformljava u obliku ahiretskih blagodati ili patnje, neispravna predodžba, usljed toga što: Prvo, postoji mogućnost da energija koja je utrošena prilikom govora ili nekog djela ne bude u mjeri da bi se mogla pretvoriti u sjemenku jabuke a kamoli u bezbrojne džennetske blagodati! Drugo, pretvaranje materije i energije jedno u drugo događa se na osnovu posebnih faktora i nema nikakve veze sa dobrotom ili ružnoćom djela i namjerom izvršitelja. Ne može se na osnovu nijednog prirodnog zakona uspostaviti razlika između iskrenih i neiskrenih djela, kako bi energija jednog bila materijalizirana u blagodat a energija drugog u patnju. Treće, energija koja se jednput utroši u ibadet drugi put se može utrošiti u neposlušnost. Što se kur'anskih objašnjenja tiče, iako su u većini slučajeva takva da aludiraju na konvencionalnu i sporazumnu relaciju, poput ajeta koji sadrže izraze u vezi sa nagradom i kaznom, međutim, iz drugih ajeta može se ustanoviti da je relacija između čovjekovih djela i ahiretske nagrade ili kazne, iznad stupnja sporazumne relacije. Usljed toga, može se kazati da izrazi iz prve skupine ajeta jesu zarad lahkoće davanja do znanja i zbog uzimanja u obzir stanja u kojem se nalazi većina ljudi, čiji um je prisniji sa takvom vrstom pojmova. Isto tako u predajama, može se naći ogroman broj svjedoka da ljudska djela utemeljena na slobodnoj volji imaju različite melekutske forme koje će se manifestirati u berzehu i na Sudnjem danu. Jedan od bitnih tačaka u islamskom stilu življenja je optimizam i nada. Život je blagodat koju nam je Bog podario. Treba da budemo zahvalni za nju i da budemo optimistični u vezi sa našom budućnošću. Prema islamskom svjetonazoru, nevolje ne treba da nas učine pesimistima. Uvijek treba da se prisjetimo nagrada koje će uslijediti za strpljivo podnošenje poteškoća. .Nadamo se da ćemo svi pozitivnim pogledom na život uspjeti da vodimo islamski način života